The background of the page is a photograph of a modern building's facade, characterized by a series of curved, overlapping architectural elements in shades of blue and grey. The building is viewed from a low angle, looking up towards the sky.

โครงการศึกษา
การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ
สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
โดย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

โครงการศึกษา
การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ
สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สารบัญ

บทนำ	4
โครงการภายใต้งบประมาณในลักษณะบูรณาการ ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปีงบประมาณ 2559-2561	5
แนวคิดในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ	8
ผลการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ	9
ผลการคำนวณตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจ	14
การสำรวจภาคสนาม	21
ข้อจำกัดในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ	25
ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการส่งเสริม SME ให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น	26
สรุปและข้อเสนอแนะ	27

บทนำ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้มีภารกิจในการเป็นเจ้าภาพจัดทำ กำกับ และบริหารโครงการภายใต้งบประมาณในลักษณะบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีความสำคัญต่อการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SME ที่ถือว่ามีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการสร้างงานและสร้างรายได้ สสว. จึงได้ทำการศึกษาการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ โดยการจัดทำแนวทางการประเมินผลทางเศรษฐกิจที่สามารถแสดงให้เห็นถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สามารถตอบสนองต่อการดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามหลักสากล อันเป็นเครื่องมือในการประเมินความมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการส่งเสริมของภาครัฐอันจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดมาตรการ / โครงการ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไปในอนาคต

โครงการภายใต้งบประมาณในลักษณะบูรณาการ ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปีงบประมาณ 2559-2561

การรวบรวมและศึกษาโครงการของหน่วยงานภาครัฐที่ถูกจัดทำขึ้นภายใต้งบประมาณบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (งบประมาณบูรณาการฯ) ซึ่งมีสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เป็นเจ้าภาพหลัก พบว่า ในช่วงปี 2559-2561 มีโครงการหลักภายใต้งบประมาณบูรณาการฯ จำนวนทั้งสิ้น 146 โครงการ รวมงบประมาณ 8,824,155,000 บาท

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับงบประมาณรวมภายใต้งบบูรณาการฯ มากที่สุด อยู่ที่ 3,227,773,300 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.53 รองลงมา ได้แก่ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน (ร้อยละ 25.46) กระทรวงอุตสาหกรรม (ร้อยละ 21.31) กระทรวงพาณิชย์ (ร้อยละ 5.71) และอื่นๆ ตามลำดับ

การจัดแบ่งประเภทโครงการ

การแบ่งประเภทโครงการตามวัตถุประสงค์ของแผนงานบูรณาการ โดยแผนงานบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีวัตถุประสงค์ของแผนงาน

“เพื่อสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น โดยจัดให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมในแต่ละระดับการเติบโตทางธุรกิจ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup) ให้สามารถพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สู่การประกอบธุรกิจได้จริง และเริ่มต้นธุรกิจได้อย่างเข้มแข็ง พัฒนา SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้ได้รับการปรับปรุงประสิทธิภาพธุรกิจ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์ รวมทั้งยกระดับ SME กลุ่มที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการประกอบธุรกิจมากขึ้น ได้รับโอกาสในการเข้าสู่ตลาดสากล ตลอดจนพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่สนับสนุนส่งเสริม SME มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อให้ SME เป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศให้ได้”

4 แนวทาง

แนวทางการดำเนินงานที่ 1 สร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup)

แนวทางการดำเนินงานที่ 2 ส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)

แนวทางการดำเนินงานที่ 3 ส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น

แนวทางการดำเนินงานที่ 4 พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem)

6 ประเภท

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่และบุคคลทั่วไป เป็นโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพของวิสาหกิจเริ่มต้น ผู้ประกอบการรายใหม่ รวมถึงสนับสนุนกลุ่มบุคคลทั่วไป นักเรียน และนักศึกษา ที่มีความสนใจเริ่มต้นประกอบธุรกิจ ให้มีความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการ SME รายใหม่

โครงการเพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าให้สินค้า/บริการ เป็นโครงการที่ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของผู้ประกอบการ SME เพิ่มผลิตภาพแรงงาน พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการให้ความรู้ด้านต่างๆ ที่จำเป็น รวมถึงพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้สินค้า/บริการ

โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการ เป็นโครงการที่ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์ การเชื่อมโยงอุตสาหกรรม การสร้างและพัฒนาเครือข่าย SME และสร้างสังคมผู้ประกอบการ

โครงการส่งเสริมการขายตลาด เป็นโครงการที่สนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SME สามารถขยายและพัฒนาตลาดทั้งตลาดในประเทศและตลาดในต่างประเทศ ตลอดจนขยายช่องทางตลาด เช่น การขยายตลาดการค้าด้วย e-Commerce นอกจากนี้ยังรวมโครงการที่ให้ความรู้ด้านการตลาดแก่ผู้ประกอบการ

โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นโครงการที่สนับสนุนให้ผู้ประกอบการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการประกอบธุรกิจ

โครงการยกระดับปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ของ SME เป็นโครงการที่พัฒนาปัจจัยอื่นๆ ที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจของ SME เช่น ระบบสนับสนุนข้อมูลที่สำคัญสำหรับการประกอบธุรกิจของ SME ศูนย์บริการครบวงจร ศูนย์สนับสนุนและช่วยเหลือ SME และงานสนับสนุนการส่งเสริม SME

แนวคิดในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจของโครงการส่งเสริม SMEs ภายใต้งบประมาณการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยหลัก 3 วิธี ได้แก่ การวิเคราะห์ผลได้และต้นทุนของโครงการ (Cost-Benefit Analysis) การคำนวณหาตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจของโครงการส่งเสริม SMEs และการสำรวจภาคสนาม

การวิเคราะห์ผลได้และต้นทุนของโครงการ (Cost-Benefit Analysis)

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลประโยชน์และต้นทุนของการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม ซึ่งประโยชน์ที่เกิดขึ้นนี้มีทั้งประโยชน์ทางการเงิน (ประโยชน์ทางตรง) ประโยชน์ทางเศรษฐศาสตร์ และประโยชน์ทางสังคม (ประโยชน์ทางอ้อม) ที่สามารถตีมูลค่าและวัดออกมาในรูปของตัวเงินเพื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนของการดำเนินโครงการได้ ซึ่งจะนำไปสู่การประเมินความคุ้มค่าในการบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณ

ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ = ผลประโยชน์รวมที่ประเมินเป็นตัวเงินได้ - งบประมาณที่เบิกจ่าย

ตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจ (Multiplier)

การลงทุนหรือใช้จ่ายในโครงการใดโครงการหนึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดผลได้ทางเศรษฐกิจเพียงแต่ครั้งเดียวเท่านั้น แต่มีการขยายขนาดขึ้นตามหลักการของตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ผลได้ที่เกิดขึ้นในระบบมีขนาดใหญ่กว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในตอนแรกสุดของผู้ประกอบการ

ตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจ = (ผลกระทบทางตรง+กระทบทางอ้อม+ผลกระทบชักนำ)/ผลกระทบทางตรง

ผลการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

ความคุ้มค่าของโครงการสนับสนุน SMEs สามารถคำนวณได้จากงบประมาณที่ถูกใช้ไปในการดำเนินโครงการหักลบด้วยผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงินที่ผู้ประกอบการ SMEs ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ โดยงบประมาณที่ใช้ไปในการดำเนินโครงการจะคำนวณจากงบประมาณที่มีการเบิกจ่ายจริง

ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจจากการดำเนินโครงการส่งเสริม SME

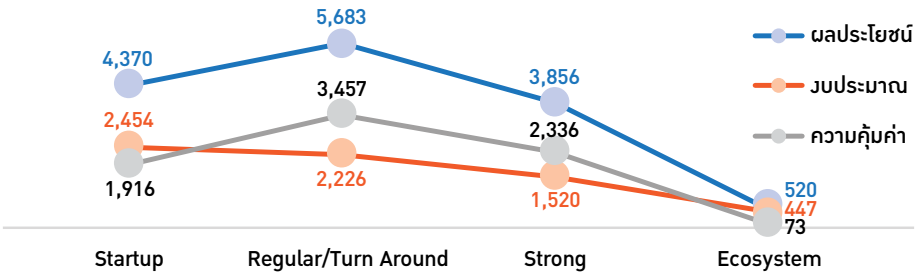

ปีงบประมาณ 2559 การส่งเสริม SME มีการลงทุนในการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดซื้อ/จัดทำฐานข้อมูล อันจะทำให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานโครงการขั้นต่อไป ทำให้การประเมินผลประโยชน์ที่สามารถประเมินเป็นตัวเงินได้ภายในเวลา 1 ปี มีมูลค่าน้อยกว่าประโยชน์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นจริง

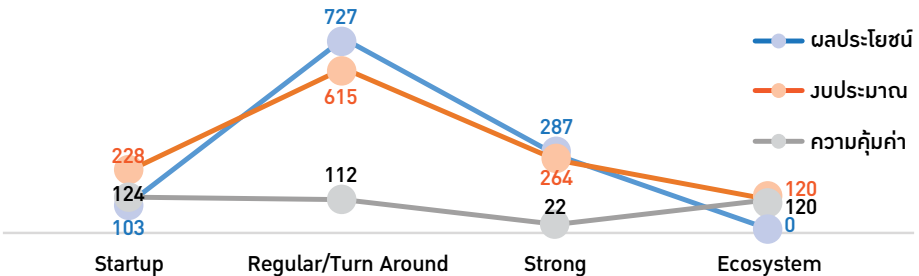

การประเมินผลได้และความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจรายประเภท โครงการตามแนวทางการดำเนินงาน

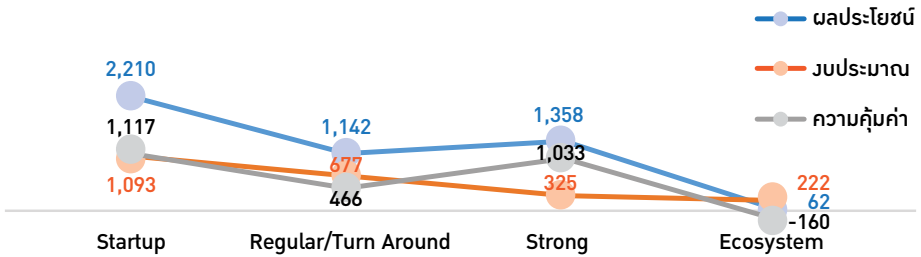
ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการตามแนวทางการดำเนินงาน
ในปีงบประมาณ 2559-2561 (ล้านบาท)

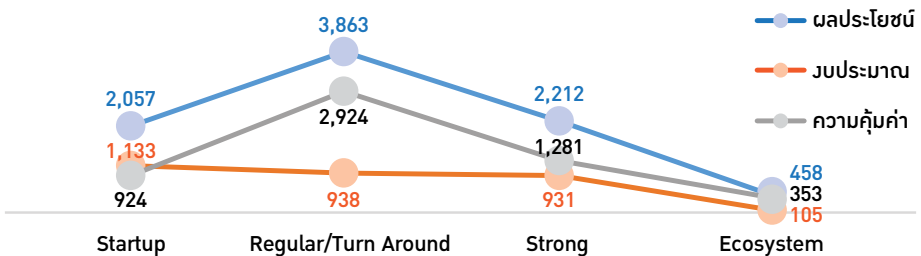
ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการตามแนวทางการดำเนินงาน
ในปีงบประมาณ 2559 (ล้านบาท)

ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการตามแนวทางการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ 2560 (ล้านบาท)

ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการตามแนวทางการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ 2561 (ล้านบาท)

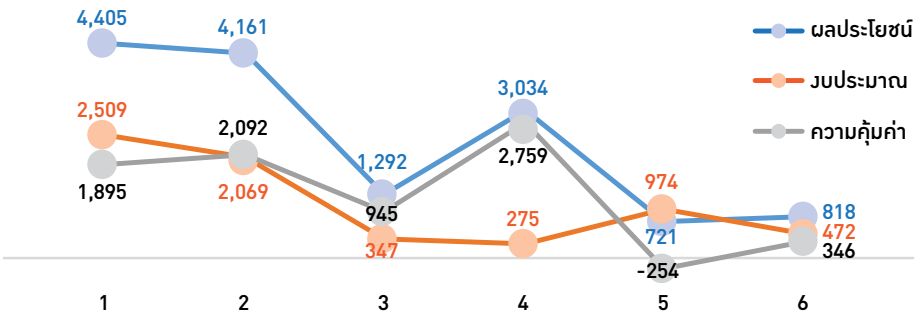
ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจรายประเภทโครงการตามลักษณะการส่งเสริม/สนับสนุน

นอกจากการประเมินความคุ้มค่าตามแนวทางการดำเนินงานแล้ว การประเมินความคุ้มค่าของโครงการตามลักษณะการส่งเสริม/สนับสนุน ยังช่วยทำให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่เกิดต่อระบบเศรษฐกิจในอีกแง่มุมหนึ่ง

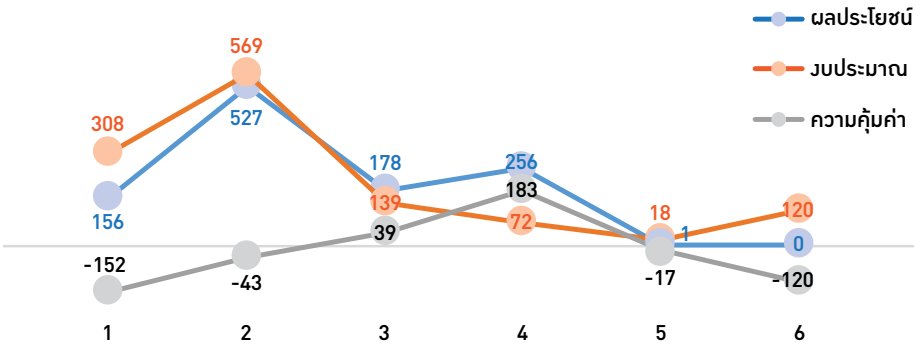
1. โครงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่และบุคคลทั่วไป
2. โครงการเพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าให้สินค้า/บริการ
3. โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการ
4. โครงการส่งเสริมการขยายตลาด
5. โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
6. โครงการยกระดับปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ของ SME

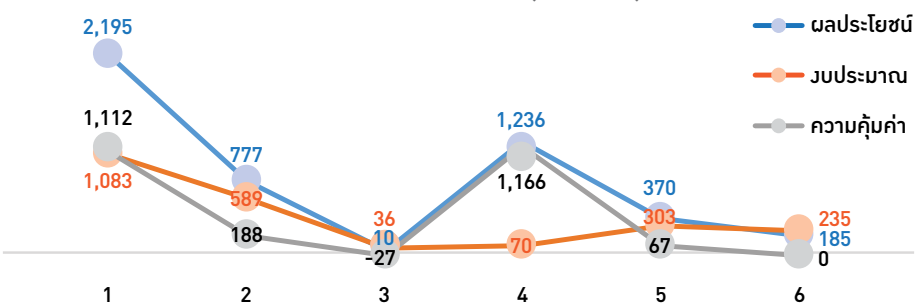
ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการตามลักษณะการส่งเสริม/สนับสนุน ในปีงบประมาณ 2559-2561 (ล้านบาท)

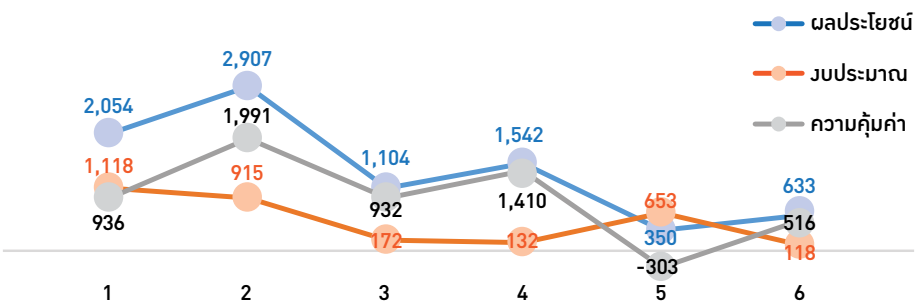
ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการตามลักษณะการส่งเสริม/สนับสนุน
ในปีงบประมาณ 2559 (ล้านบาท)

ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการตามลักษณะการส่งเสริม/สนับสนุน
ในปีงบประมาณ 2560 (ล้านบาท)

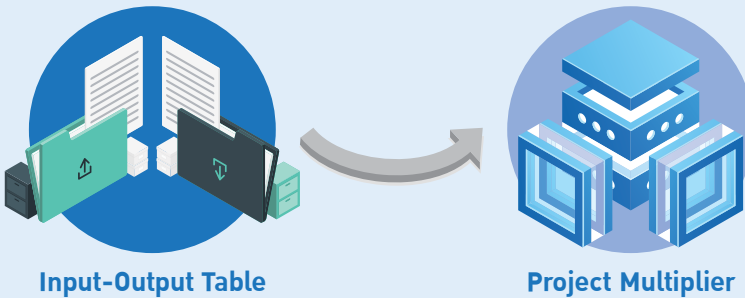

ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการตามลักษณะการส่งเสริม/สนับสนุน
ในปีงบประมาณ 2561 (ล้านบาท)

ผลการคำนวณตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจ

คำนวณหาค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจของโครงการจะอาศัยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Table) ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิตและการใช้ผลผลิต ทั้งที่ถูกใช้ไปเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้ายและการเป็นวัตถุดิบชั้นกลาง ซึ่งตารางแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของดุลยภาพทางเศรษฐกิจทั้งด้านอุปสงค์ (Demand Side) และด้านอุปทาน (Supply Side) โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นผู้รวบรวม จัดทำและเผยแพร่ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตดังกล่าวนี้ในประเทศไทย ซึ่งมีทั้งหมด 180 สาขาการผลิต โดยมีการจัดทำขึ้นทุกๆ 5 ปี ได้แก่ ปี พ.ศ. 2518, 2523, 2528, 2533, 2538, 2543, 2548 และฉบับล่าสุดปี พ.ศ. 2553 ที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ภาพรวมค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจจากการสนับสนุน SMEs ของโครงการต่างๆ พบว่า ค่าตัวทวีคูณของโครงการในช่วงปีงบประมาณ 2559-2561 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกปีงบประมาณ โดยค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจ ในปี 2559 มีค่าเท่ากับ 3.74 เพิ่มขึ้นเป็น 3.75 ในปี 2560 และ 3.85 ในปี 2561 ตามลำดับ

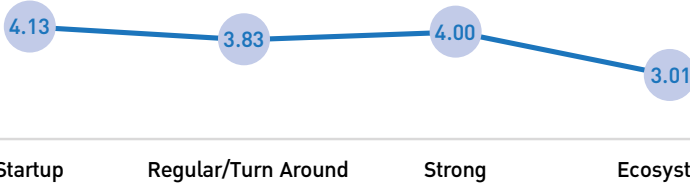
ตัวทวีคูณเศรษฐกิจจากการดำเนินโครงการส่งเสริม SME

2559 3.74	2560 3.75	2561 3.85
---------------------	---------------------	---------------------

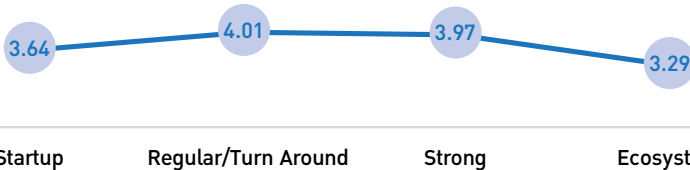

ค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจตามแนวทางตัวชี้วัดตามแผนบูรณาการฯ

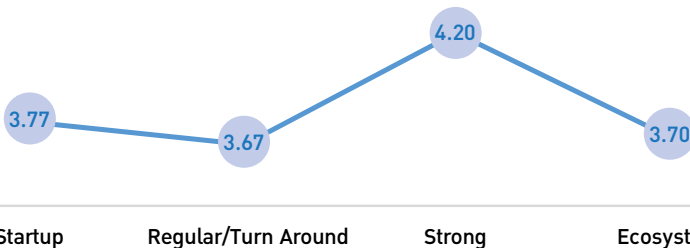
ค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจตามแนวทางตัวชี้วัดตามแผนบูรณาการฯ
ปีงบประมาณ 2559

ค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจตามแนวทางตัวชี้วัดตามแผนบูรณาการฯ
ปีงบประมาณ 2560

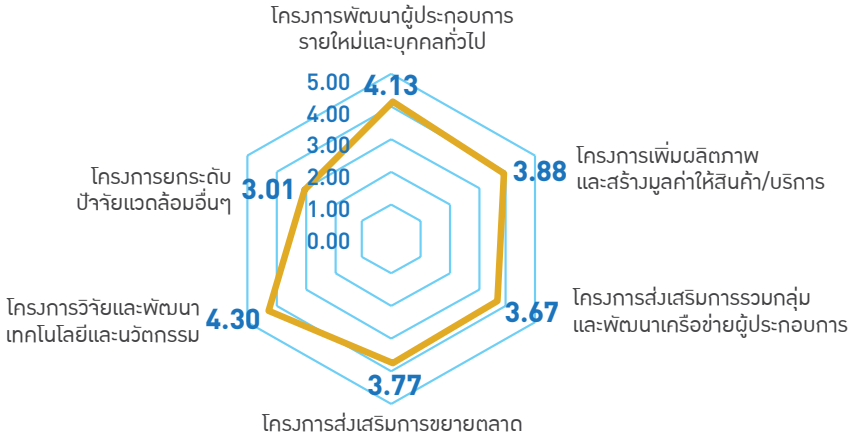

ค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจตามแนวทางตัวชี้วัดตามแผนบูรณาการฯ
ปีงบประมาณ 2561

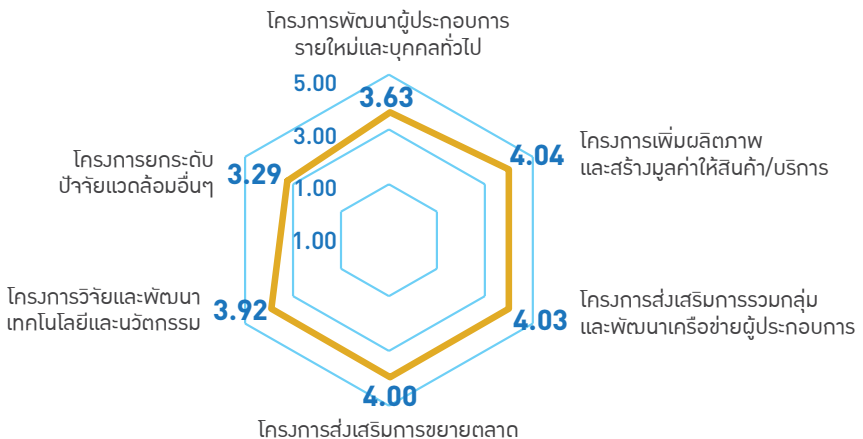

ค่าตัวทวิคูณทางเศรษฐกิจตามแนวทางตัวชี้วัดตามแผนบูรณาการฯ

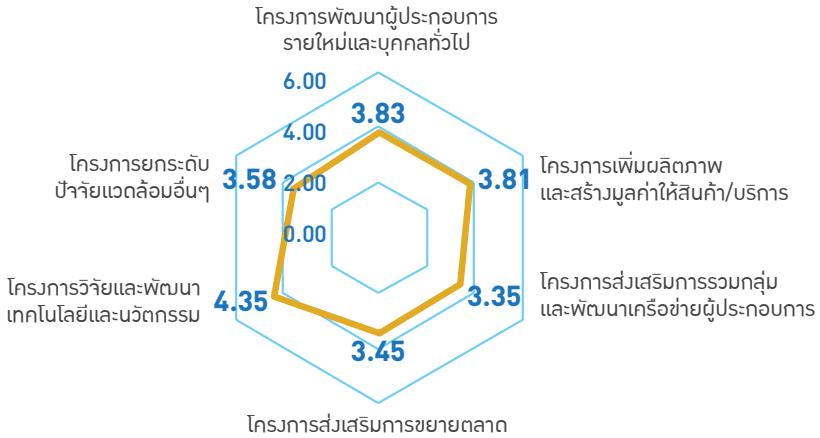
ค่าตัวทวิคูณทางเศรษฐกิจตามประเภทของโครงการส่งเสริม/สนับสนุน SMEs ปีงบประมาณ 2559

ค่าตัวทวิคูณทางเศรษฐกิจตามประเภทของโครงการส่งเสริม/สนับสนุน SMEs ปีงบประมาณ 2560

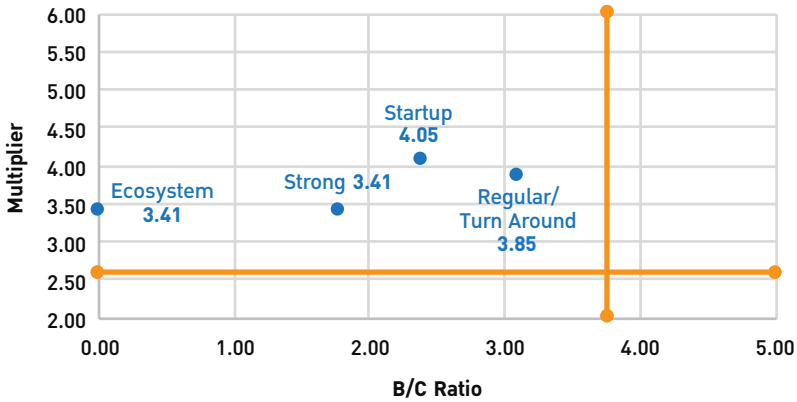
ค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจตามประเภทของโครงการส่งเสริม/สนับสนุน SMEs ปีงบประมาณ 2561

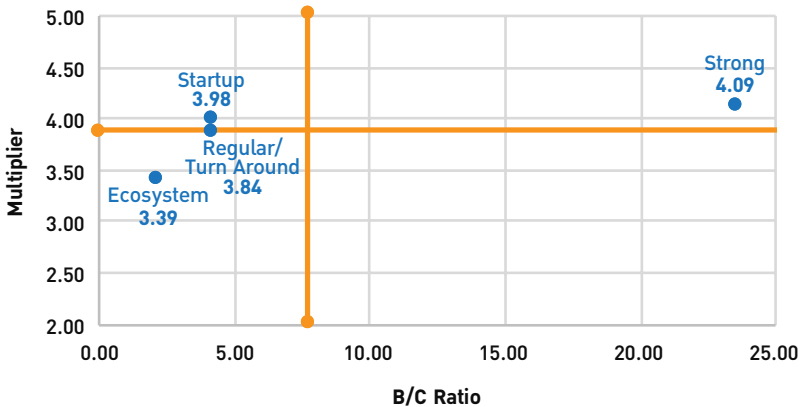
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุนและค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจของโครงการส่งเสริม SME ปีงบประมาณ 2559-2561

เมื่อนำผลความคุ้มค่าของการดำเนินงานมาปรับให้อยู่ในรูปของอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุน (B/C Ratio) โดยคำนวณจากสัดส่วนระหว่างผลประโยชน์รวมที่ประเมินเป็นตัวเลขได้ และงบประมาณที่เบิกจ่าย และค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจ (Multiplier) ที่แสดงถึงผลประโยชน์ทั้งหมดที่เกิดต่อระบบเศรษฐกิจ จากโครงการที่สามารถคำนวณทั้งค่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุน (B/C Ratio) และค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจ (Multiplier) ได้ จำนวน 125 โครงการ โดยการใช้ค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อทุน (เส้นแบ่งแกน X) และค่าตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจ (เส้นแบ่งแกน Y) ของรายโครงการในปีงบประมาณ 2559-2561 เป็นเกณฑ์ในการระบุว่าการโครงการประเภทใดสามารถสร้างผลตอบแทนทางเศรษฐกิจได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย

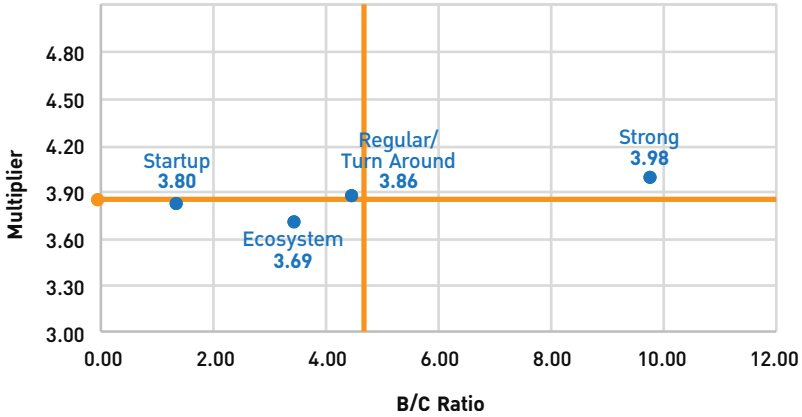
ค่า B/C Ratio และ Multiplier ตามแนวทางการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2559

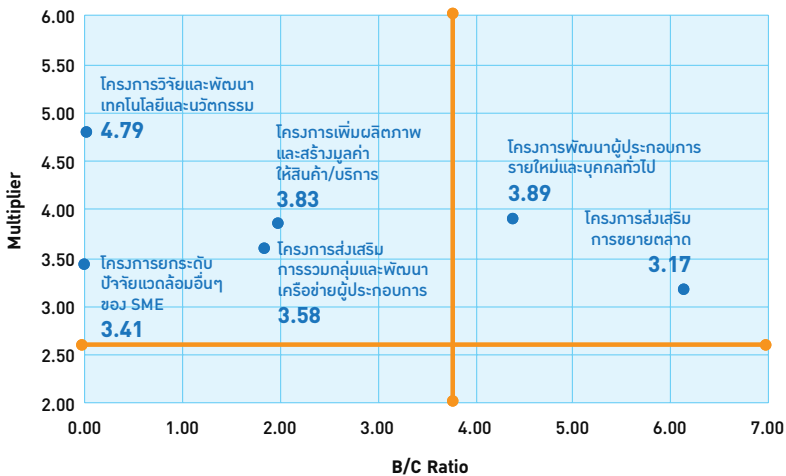
ค่า B/C Ratio และ Multiplier ตามแนวทางการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2560

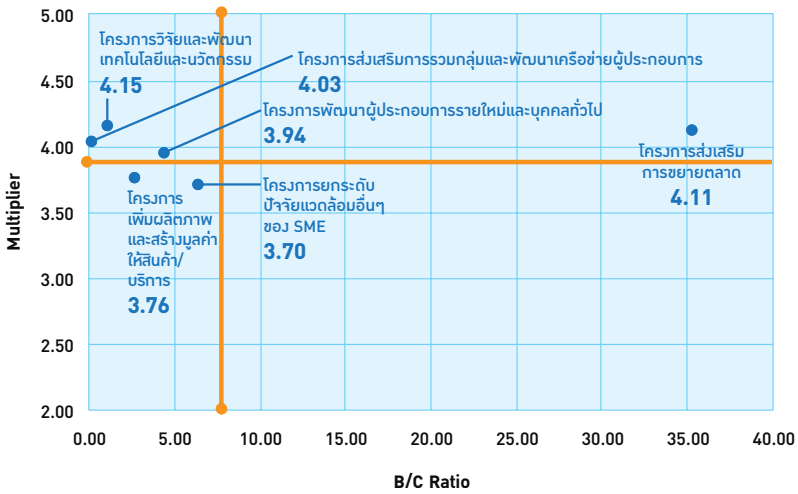
ค่า B/C Ratio และ Multiplier ตามแนวทางการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2561

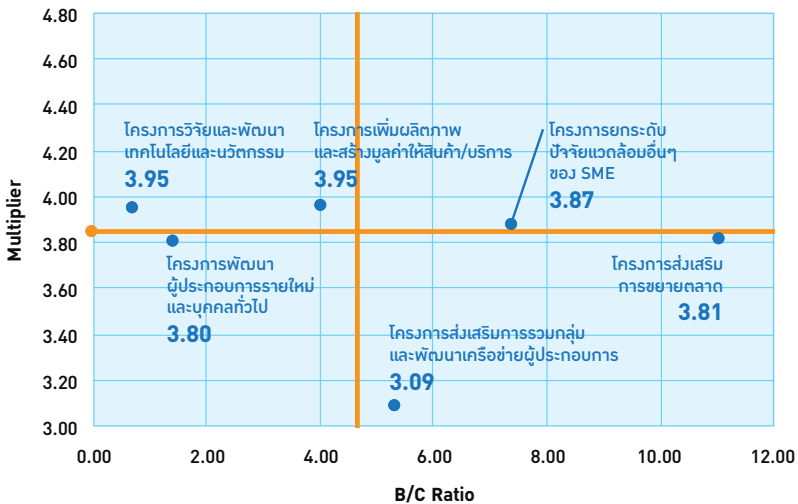
ค่า B/C Ratio และ Multiplier ตามประเภทโครงการปีงบประมาณ 2559

ค่า B/C Ratio และ Multiplier ตามประเภทโครงการปีงบประมาณ 2560

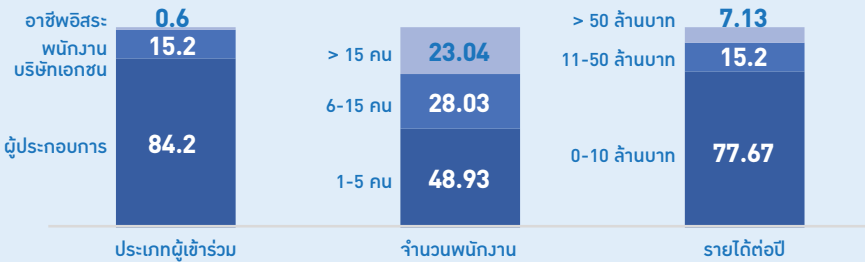
ค่า B/C Ratio และ Multiplier ตามประเภทโครงการปีงบประมาณ 2561

การสำรวจภาคสนาม

การสำรวจผู้เข้าร่วมโครงการ

การสำรวจผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริม SMEs ของหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้งบประมาณ
ในลักษณะบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 500 คน โดยผู้เข้าร่วม
ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการ SME ขนาดย่อม

อุปสรรคของผู้ประกอบการ

ปัญหาที่ผู้ประกอบการ SME ประสบในการดำเนินธุรกิจมากที่สุด คือ ด้านการตลาด ร้อยละ 43.23 รองลงมาคือ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ร้อยละ 27.55 และการบริหารจัดการ ร้อยละ 24.47

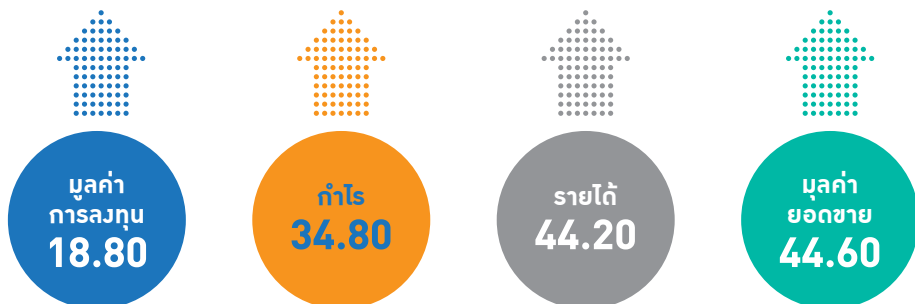
โครงการที่ผู้ประกอบการเข้าร่วม

การขยายช่องทางการตลาด เป็นปัญหาที่ผู้ประกอบการ SME ประสบปัญหามากที่สุด หากแต่ โครงการส่งเสริม SME ที่เข้าร่วมเป็นโครงการที่เป็นการอบรม/สัมมนา การให้คำปรึกษา แนะนำ และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จึงยังคงต้องมีเพิ่มเติมโครงการที่ส่งเสริมเกี่ยวกับการขยายช่องทางการตลาด

ผลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการ

การเข้าร่วมโครงการส่งเสริม SME ของ สสว. ทำให้ผู้ประกอบการ SME มีการพัฒนาทางธุรกิจในหลายด้าน โดยเฉพาะมูลค่าการลงทุน กำไร รายได้ และมูลค่ายอดขาย โดยผู้ประกอบการ SME ที่ระบุน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจดีขึ้น ดังนี้

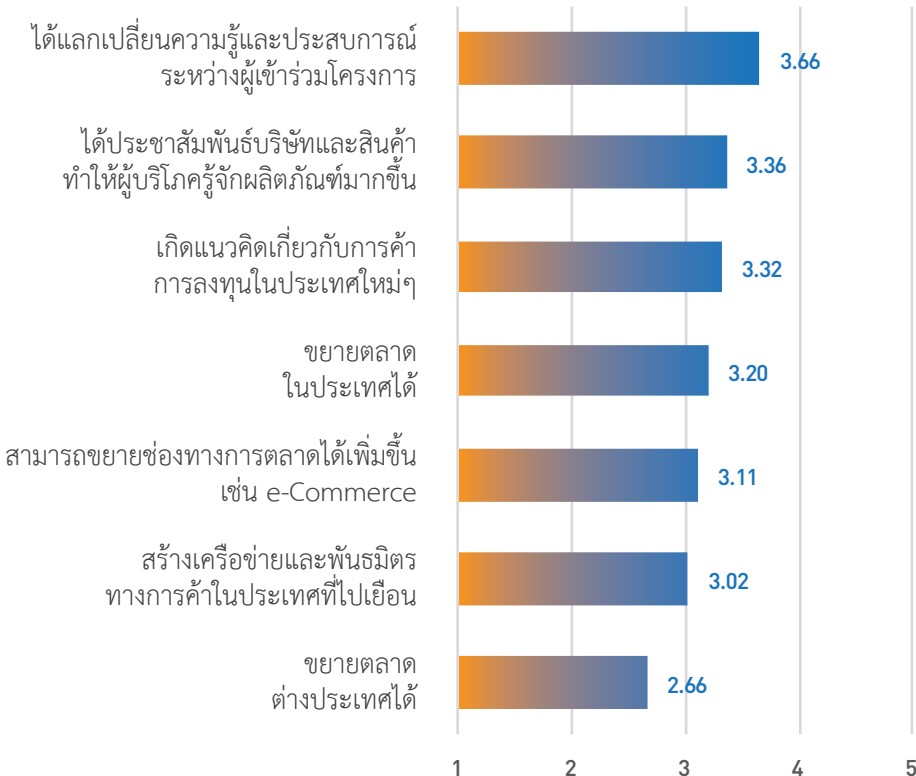

ประโยชน์ของการเข้าร่วมโครงการส่งเสริม SMEs

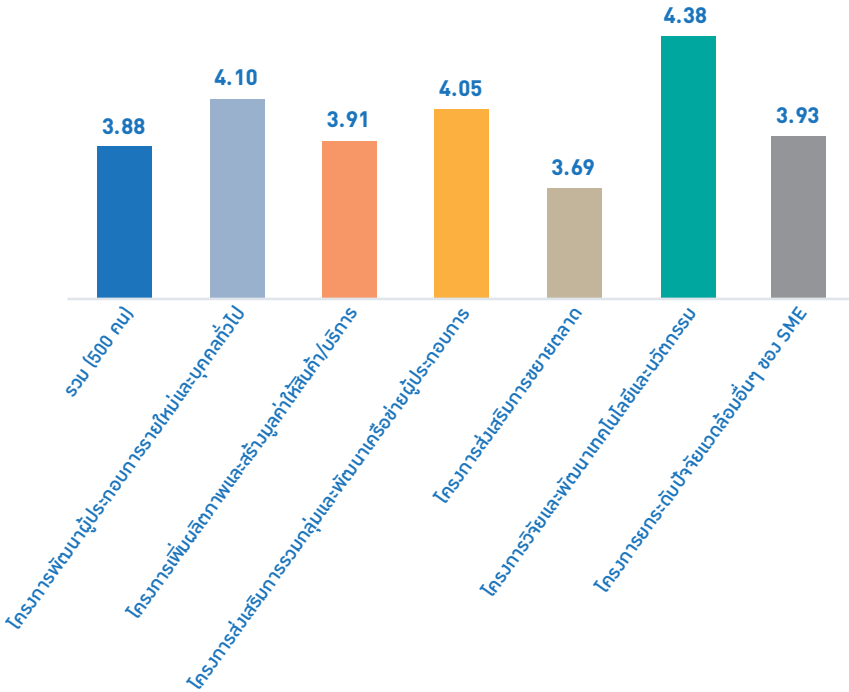
โครงการส่งเสริมการขยายตลาด ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อประเด็นด้านการได้แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการมากที่สุด ขณะที่ความพึงพอใจต่อการขยายตลาดในประเทศได้ และความสามารถในการขยายช่องทางการตลาดได้เพิ่มขึ้น กลับมีคะแนนความพึงพอใจไม่สูงมากนัก ซึ่งไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการส่งเสริมการขยายตลาด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงการดำเนินโครงการให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ SME มากยิ่งขึ้น

ประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ (เต็ม 5 คะแนน)

ความพึงพอใจจากการเข้าร่วมโครงการ

การสำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการ SME โดยการให้ระบุความพึงพอใจน้อยที่สุด (1 คะแนน) และพึงพอใจมากที่สุด (5 คะแนน) พบว่า ผู้ประกอบการ SME มีความพึงพอใจเฉลี่ยในระดับมาก (3.88 คะแนน)

ข้อจำกัดในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ

(1) การประเมินมูลค่าด้วย **Cost-Benefit Analysis** ยังคงมีข้อจำกัดในการประเมินมูลค่าในรูปตัวเงินของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทางอ้อมและผลประโยชน์ต่อสังคม

(2) การประเมินมูลค่าด้วย **Multiplier** ใช้ค่าตัวทวีคูณที่มีการคำนวณจากวิสาหกิจทุกขนาดของประเทศไทย จึงอาจไม่สามารถอธิบายผลของมูลค่าที่เกิดจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ทั้งหมด

(3) การจัดเก็บข้อมูลและการรวบรวมที่ถูกต้องครบถ้วน เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการประเมินผลทางเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการส่งเสริม SME ให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

การดำเนินโครงการที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและผลิตภัณฑ์

กิจกรรมพัฒนา/ออกแบบสินค้าและผลิตภัณฑ์ กิจกรรมพัฒนาการผลิตให้มีประสิทธิภาพ กิจกรรมสร้างมาตรฐานรับรองสินค้าและผลิตภัณฑ์ กิจกรรมขยายช่องทางการตลาด และการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตหรือพัฒนาสินค้าและบริการ เป็นกิจกรรมส่งเสริม SME ที่สามารถสร้างมูลค่าต่อเศรษฐกิจได้สูงและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SME สามารถแข่งขันในตลาดได้ด้วยตนเอง

การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ

กิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร เช่น การบริหารงานอย่างมีระบบ ความรู้ด้านสิทธิประโยชน์และภาษี และการจัดทำแผนธุรกิจ จะทำให้ธุรกิจสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการดำเนินธุรกิจได้อย่างเต็มความสามารถ

โครงการที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ

ช่องทางการตลาดและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของ SME โครงการส่งเสริม SME ที่ดำเนินกิจกรรมในด้านการเพิ่มช่องทางการตลาดและเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุน จะทำให้ธุรกิจ SME สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างยั่งยืน

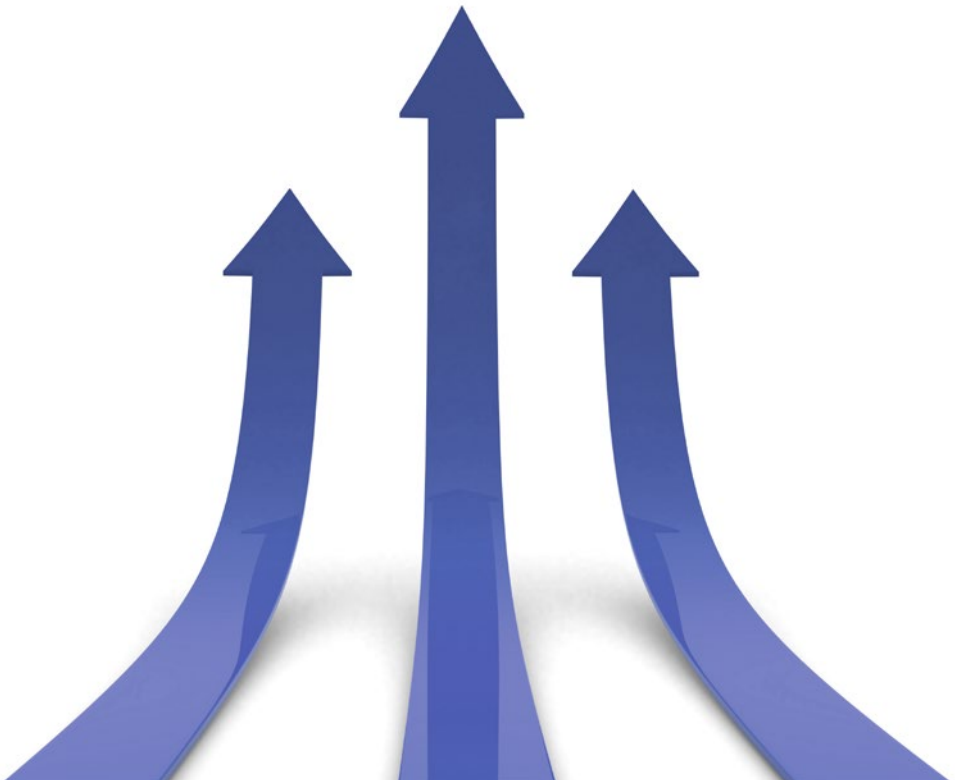
สรุปและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีการพัฒนาและปรับปรุง การส่งเสริม SME มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมา มีความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ ทั้งในด้านการเงิน ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม อย่างไรก็ตาม โครงการส่งเสริม SME ยังคงต้องพัฒนา/ปรับปรุงการจัดทำโครงการ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ SME เพื่อส่งเสริมให้ SME ไทย สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ด้วยตนเองในระยะยาว และสามารถแข่งขันทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศอีกด้วย ดังนั้น การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการอย่างใกล้ชิดของ สสว. จะทำให้สามารถประเมินทิศทางการดำเนินโครงการส่งเสริม SME ได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ การส่งเสริม SME จำเป็นต้องมีการบูรณาการจากหน่วยงานในหลายภาคส่วน รวมไปถึงความร่วมมือจากภาคเอกชน เพื่อร่วมมือกันในการส่งเสริม SME เป็นขั้นตอน หน่วยงานที่ดำเนินโครงการสนับสนุนและส่งเสริม SME จำเป็นต้องมีการวางแผนการดำเนินงานที่เป็นหนึ่งเดียวกันตามความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงาน เพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ประกอบการ SME พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายระยะยาวร่วมกัน เพื่อการดำเนินงานที่สอดคล้องประสานกันและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย

“Business has only two functions – marketing and innovation.”

Peter Drucker

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

21 อาคารทีเอสที ชั้น G,17,18,23 ถนนวิภาวดีรังสิต

แขวงจวมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0-2278-8800 | แฟกซ์ 0-2273-8850

Call Center 1301 | อีเมล info@sme.go.th

www.sme.go.th

